

# TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

3

## SIRA SAYISI: 371

Türkiye Cumhuriyeti ve Gürcistan Arasında  
Ahıska-Borçka Enterkonneksiyon Hattı  
Yoluyla Sınır Ötesi Elektrik Ticaretine  
İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun  
Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri  
Komisyonu Raporu  
(1/632)



## İÇİNDEKİLER

## Sayfa

### • 1/632 Esas Numaralı Tasarının

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı .....4

- Gerekçesi .....4

• Dışişleri Komisyonu Raporu .....5

• Tasarı Metni .....7

• Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin .....7

• Anlaşma Metni .....8

T.C.  
Başbakanlık  
Kanunlar ve Kararlar  
Genel Müdürlüğü  
Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-549/2639

15/6/2012

### TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 24/5/2012 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti ve Gürcistan Arasında Ahıska-Borçka Enterkonneksiyon Hattı Yoluyla Sınır Ötesi Elektrik Ticaretine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi birlikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan  
Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/632)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

### GEREKÇE

T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Gürcistan Enerji Bakanlığı arasında 13 Eylül 2007 tarihinde Ankara'da imzalanan elektrik enterkonneksiyona ilişkin Mutabakat Zaptı ile, elektrik alanında sınır ötesi ticareti teşvik etme ve arttırmaya ve bu alanda kamu ve özel sektör kuruluşlarınca yapılacak yatırımları ve sınır ötesi elektrik ticaretinin eşit ve ayrımcı olmayan şartlarda uygulanmasını teşvik etmek amacıyla, iki ülke arasında mevcut 220 kV'luk Hopa-Batum enerji nakil hattına ilave olarak, 400 kV'luk Borçka-Ahıska enerji nakil hattı yapılması ve bu hat üzerinden sınır ötesi elektrik ticareti gerçekleştirilmesi konusunda mutabakata varılmıştır. Bu konudaki mutabakat, 29 Temmuz 2009 ve 29 Eylül 2010 tarihli Mutabakat Zabıtları ile teyit edilmiştir.

İki ülke iletim sistemi işleticileri arasında 9 Eylül 2009 tarihinde imzalanan Tesis Anlaşması ile söz konusu hat ve hattın Gürcistan topraklarında kalan kısmında kurulacak aynı alanda alternatif akımı doğru akıma ve doğru akımı alternatif akıma dönüştüren bir sırt sırta dönüştürücü istasyonun tesisi başlatılmıştır. Hattın ve sırt sırta dönüştürücü istasyonun işletimine ilişkin olarak iki ülke iletim sistemi işleticileri 29 Temmuz 2010 tarihinde bir Niyet Mektubu yayımlamışlardır.

Bu Anlaşma ile iki ülke iletim sistemi işleticilerinin, iki ülke arasındaki elektrik ticareti için elverişli koşulların sağlanması konusunda işbirliği yapmalarına, hattın Net Transfer Kapasitesinin iki ülke iletim sistemi işleticileri tarafından belirlenerek ilan edilmesine ve hattın kapasitesinin tahsisi, tahsis edilen kapasitenin kullanım koşulları ve elektriğin nakline ilişkin olarak, iki ülke iletim sistemi işleticileri arasında Enterkonneksiyon İşletme Anlaşması imzalanmasına dayanak oluşturacak genel prensipler düzenlenmiştir.

## Dışışleri Komisyonu Raporu

*Türkiye Büyük Millet Meclisi*

*Dışışleri Komisyonu*

*16 Aralık 2012*

*Esas No: 1/632*

*Karar No: 297*

### TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 15/6/2012 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 19/6/2012 tarihinde tali komisyon olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen "Türkiye Cumhuriyeti ve Gürcistan Arasında Ahıska-Borçka Enterkonneksiyon Hattı Yoluyla Sınır Ötesi Elektrik Ticaretine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 24 üncü Yasama Dönemi 5/12/2012 tarihli 43 üncü toplantısında Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner Yıldız ile Dışışleri Bakanlığı ve TEİAŞ yetkililerinin katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde; ülkemiz ile Gürcistan arasında enerji alanındaki iş birliğinin yapı taşlarından birini oluşturan elektrik ticaretine ilişkin genel prensiplerin belirlenmesi ve söz konusu alanda kamu ve özel sektör kuruluşlarınca yapılacak yatırımların ve sınır ötesi ticaretin teşviki ve artırılmasını teminen 20 Ocak 2012 tarihinde Tiflis'te imzalanan ve Gürcistan tarafında onay süreci tamamlanan Anlaşmanın onaylanması uygun bulunmuştur.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci, 2 nci ve 3 üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Aksaray Milletvekili Ali Rıza Alaboyun ve Ankara Milletvekili Emrullah İşler Tasarı ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Volkan Bozkır</i>	<i>Muhammed Çetin</i>	<i>Osman Aşkın Bak</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Kâtip	Üye	Üye
<i>Gönül Bekin Şahkulubey</i>	<i>Osman Faruk Loğoğlu</i>	<i>Ali Rıza Alaboyun</i>
Mardin	Adana	Aksaray

(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye	Üye	Üye
<i>Emrullah İşler</i>	<i>Tunca Toskay</i>	<i>Mehmet Ali Ediboğlu</i>
Ankara	Antalya	Hatay
(Bu raporun özel sözcüsü)		
Üye	Üye	Üye
<i>Sinan Oğan</i>	<i>Ahmet Berat Çonkar</i>	<i>Mehmet Muş</i>
Iğdır	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>İsmail Safi</i>	<i>Rıfat Sait</i>	<i>Abdullah Çalışkan</i>
İstanbul	İzmir	Kırşehir
Üye	Üye	Üye
<i>Aytuğ Atıcı</i>	<i>Hasan Karal</i>	<i>Akif Çağatay Kılıç</i>
Mersin	Rize	Samsun
Üye		Üye
<i>Nazmi Gür</i>		<i>Burhan Kayatürk</i>
Van		Van

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ VE GÜRCİSTAN ARASINDA AHISKA-BORÇKA ENTERKONNEKSİYON HATTI YOLUYLA SINIR ÖTESİ ELEKTRİK TİCARETİNE İLİŞKİN ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

**MADDE 1-** (1) 20 Ocak 2012 tarihinde Tiflis’te imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti ve Gürcistan Arasında Ahıska-Borçka Enterkonneksiyon Hattı Yoluyla Sınır Ötesi Elektrik Ticaretine İlişkin Anlaşma”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

**MADDE 2-** (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 3-** (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ VE GÜRCİSTAN ARASINDA AHISKA-BORÇKA ENTERKONNEKSİYON HATTI YOLUYLA SINIR ÖTESİ ELEKTRİK TİCARETİNE İLİŞKİN ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

**MADDE 1-** Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

**MADDE 2-** Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

**MADDE 3-** Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

*Recep Tayyip Erdoğan*

Başbakan

Başbakan Yardımcısı

*B. Arınç*

Başbakan Yardımcısı

*B. Bozdağ*

Avrupa Birliği Bakanı

*E. Bağış*

Çevre ve Şehircilik Bakanı

*E. Bayraktar*

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

*T. Yıldız*

Gümrük ve Ticaret Bakanı

*H. Yazıcı*

Kültür ve Turizm Bakanı

*E. Günay*

Milli Savunma Bakanı

*İ. Yılmaz*

Başbakan Yardımcısı

*A. Babacan*

Adalet Bakanı

*S. Ergin*

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı V. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

*F. Şahin*

Dışişleri Bakanı

*A. Davutoğlu*

Gençlik ve Spor Bakanı

*S. Kılıç*

İçişleri Bakanı

*İ. N. Şahin*

Maliye Bakanı

*M. Şimşek*

Orman ve Su İşleri Bakanı

*V. Eroğlu*

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

*B. Yıldırım*

Başbakan Yardımcısı

*B. Atalay*

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

*F. Şahin*

*F. Çelik*

Ekonomi Bakanı

*M. Z. Çağlayan*

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

*M. M. Eker*

Kalkınma Bakanı

*C. Yılmaz*

Milli Eğitim Bakanı

*Ö. Dinçer*

Sağlık Bakanı

*R. Akdağ*

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ VE GÜRCİSTAN  
ARASINDA**

**AHISKA-BORÇKA ENTERKONNEKSİYON HATTI YOLUYLA SINIR  
ÖTESİ ELEKTRİK TİCARETİNE İLİŞKİN**

**ANLAŞMA**

**DİBACE**

Türkiye Cumhuriyeti ve Gürcistan (bundan böyle tek tek “Taraflar” ve birlikte “Taraflar” olarak veya uygun olduğunda “Türkiye Cumhuriyeti” ve “Gürcistan” olarak anılacaktır)

Taraflar arasındaki sosyal, ekonomik ve teknik işbirliğini ve bölgedeki sürdürülebilir kalkınmayı güçlendirmeyi **ARZU EDEREK,**

Elektrik alanında sınır ötesi ticareti teşvik etme ve arttırmaya, elektrik üretimi ve iletimi alanında kamu ve özel kuruluşlarca yapılacak yatırımları ve sınır ötesi Elektrik Ticareti’nin eşit ve ayrımcı olmayan şartlarda uygulanmasını teşvik etmeye yönelik önlemleri almaya hazır olduklarını **AÇIKLAYARAK,**

Mevcut ve gelecekteki enterkoneksiyon hatları yoluyla düzgün ve kesintisiz sınır ötesi Elektrik Ticareti’nin önemini **FARKINDA OLARAK,**

Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından temsil edilen Türkiye Hükümeti ve Gürcistan Enerji Bakanlığı tarafından temsil edilen Gürcistan Hükümeti arasında Ankara’da imzalanan 13 Eylül 2007 tarihli Enterkoneksiyona İlişkin Mutabakat Zaptı, Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve Gürcistan Enerji Bakanlığı tarafından temsil edilen Türkiye Cumhuriyeti ve Gürcistan arasında Ankara’da imzalanan 29 Temmuz 2009 tarihli Elektrik Enterkoneksiyonlarını Daha Fazla Geliştirmeye İlişkin Mutabakat Zaptı, Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve Gürcistan Enerji Bakanlığı tarafından temsil edilen Türkiye Cumhuriyeti ve Gürcistan arasında İstanbul’da imzalanan 29 Eylül 2010 tarihli Enterkoneksiyona İlişkin Mutabakat Zaptı’nı ve 400kV’luk Borçka-Ahıska Enterkoneksiyon Hattı için 9 Eylül 2009 tarihli Tesis Anlaşmasını ve TEİAŞ ile GSE arasında taslak bir enterkoneksiyon anlaşmasına ilişkin 29 Temmuz 2010 tarihli Niyet Mektubunu **GÖZ ÖNÜNDE BULUNDURARAK,**



Enerji alanında uzun vadeli işbirliğinin geliştirilmesini, sınırları boyunca elektrik ithalat ve ihracatının teşvik edilmesini ve bölgedeki ekonomik faaliyetler için istikrarlı ve olumlu şartların desteklenmesi ve oluşturulmasını amaçlayan ilgili hükümleri uygulamaya koymak konusunda **KARARA VARARAK**,

Söz konusu bu amaçlar ve işbu anlaşma altında belirtilen amaçlar uyarınca işbu Anlaşmayı (bundan böyle "Anlaşma" olarak anılacaktır) akdetmeye **KARAR VERMİŞLERDİR**.

## MADDE 1

### Tanımlar ve Yorumlama

#### 1. Tanımlar

Önsöz de dahil olmak üzere, işbu Anlaşma'da kullanılmış büyük harfli terimler aşağıdaki anlamlara gelmektedir:

"Tahsis Edilmiş Kapasite" veya "TEK", ilgili enterkonneksiyon hattı için MW olarak tahsis edilen kapasitenin toplam miktarı anlamına gelmektedir.

"Kullanıma Açık Kapasite" veya "KAK", Net Transfer Kapasitesi'nin (NTK) tahsisat yönteminin her aşamasından sonra ileriki ticari faaliyetler için emreamade kalan ve kullanıcıların kullanımına sunulan kısmı anlamına gelmektedir. KAK, Borçka-Ahıska Enterkonneksiyon Hattı'nın Net Transfer Kapasitesi'nden Kullanıma Kapalı Kapasite çıkarılarak hesaplanır.

"Borçka-Ahıska Enterkonneksiyon Hattı", Mevcut Anlaşmalar uyarınca, Tarafların Türkiye Cumhuriyeti'nde Borçka ve Gürcistan'da Ahıska arasında sınır ötesi bir elektrik iletim arayüz tesisi olarak ve Mevcut Anlaşmalar altında tanımlanan "sırt-sırta-dönüştürücü merkezini" ve diğer tesisleri içerecek şekilde, ENTSO-E şartlarına uygun olarak inşa etmek üzere anlaşmaya vardıkları 400kV'luk enterkonneksiyon hattı anlamına gelmektedir.

"Ticari İletim Hakkı Sahibi", MW olarak ifade olunan elektrik alışverişleri için Enterkonneksiyon Kapasitesi'ni kullanma hakkına sahip olan tüzel kişi anlamına gelmektedir.

"Elektrik Enterkonneksiyon Anlaşmaları", TEİAŞ, GSE, ET arasındaki Enterkonneksiyon İşletim Anlaşması ve Borçka-Ahıska Enterkonneksiyon Hattı'nın işletimi, kapasitesinin tahsisi ve tevziine ilişkin diğer tüm ilgili Anlaşmalar anlamına gelmektedir.

"Elektrik Ticareti", Türkiye Cumhuriyeti ya da Gürcistan'da üretilen ve Borçka-Ahıska Enterkonneksiyon Hattı yoluyla ülkelerden birinin hükümlerinden diğerine ulaştırılan elektriğin alımı ve/veya satımı anlamına gelmektedir.

“ENTSO-E”, Elektrik için İletim Sistemi Operatörleri Avrupa Şebekesi anlamına gelmektedir.

“ET”, Türkiye ile Gürcistan elektrik şebekelerini birbirine bağlayacak olan Borçka-Ahıska Enterkonneksiyon Hattı da dahil olmak üzere Gürcistan Topraklarında İletim Sisteminin bir kısmına sahip olan ve bir kısmını kontrol eden Energotrans Limited Şirketi anlamına gelmektedir.

“Mevcut Anlaşmalar”, Dibace’de tanımlanan anlaşmalar anlamına gelmektedir.

“Mücbir Sebep”, Madde 9.2 altında açıklanan anlama gelmektedir.

“GSE”, Gürcistan İletim Sisteminin bir kısmına sahip olan ve bir kısmını kontrol eden ve Türkiye ile Gürcistan elektrik şebekelerini birbirine bağlayacak olan Borçka-Ahıska Enterkonneksiyon Hattının Gürcistan topraklarında bulunan kısmı da dahil olmak üzere Gürcistan enerji sisteminin operasyonel tevzii ve denetimini yürüten Gürcistan İletim Sistemi Sistem İşleticisi olan Gürcistan Devlet Elektrosistem Limited Şirketi anlamına gelmektedir.

“Enterkonneksiyon İşletme Anlaşması”, TEİAŞ, GSE ve ET arasında yapılan ve işbu Anlaşma’nın 8. Madde’sinde tanımlanan anlaşma anlamına gelmektedir.

“Ortak Komite”, 10. Madde uyarınca kurulan ve yönetilen ortak komite anlamına gelmektedir.

“Kanunlar ve Yönetmelikler”, ilgili Taraflardan her birinin Başkanlık ve Hükümet kararnamelelerini, yasalarını, yönetmeliklerini, bakanlık talimatlarını, karar ve kurallar da dahil olmak üzere ikincil mevzuatını ve kanun hükmünde olan benzer nitelikteki diğer tüm belgelerini kapsayan kanunlar ve yönetmelikleri anlamına gelmektedir.

“Niyet Mektubu”, (400kV’luk Ahıska-Borçka Yüksek Gerilim Hattı ile ilgili) Taslak Enterkonneksiyon Anlaşmasına ve bir “sırt-sırta-dönüştürücü merkezinin” sorunsuz işletimine ilişkin olarak TEİAŞ ve GSE’nin pozisyonuna ilişkin 29 Temmuz 2010 tarihli Niyet Mektubu anlamına gelmektedir.

“Net Transfer Kapasitesi” veya “NTK”, belirli bir süre ve aktif enerji akımı yönlendirmesi için ilgili İletim Sistemlerince ortaya konan güvenlik standartlarının yerine getirilmesi ile uyumlu olan iki enterkonnekte elektrik iletim sistemi arasındaki toplam elektrik değişim programı (Borçka-Ahıska Enterkonneksiyon Hattı) anlamına gelmektedir.

“Kullanıma Kapalı Kapasite” veya “KKK”, Borçka-Ahıska Enterkonneksiyon Hattı’ndaki NTK’nın hemen sonuçlandırılmayan belirli teknik sorunlara ve güvenlik sorunlarına bağlı olarak Ticari İletim Hakkı Sahipleri tarafından kullanımı için, ve emreamade olmadığına her iki Tarafın Sistem Operatörlerince birlikte karar verilen kısmı anlamına gelmektedir.

“Yenilenebilir Enerji Kaynağı”, akan su (hidro enerji), güneş ışığı (güneş enerjisi), rüzgar (rüzgar enerjisi), dalga enerjisi, anaerobik parçalanma gibi biyolojik süreçler ve jeotermal ısı akışı gibi doğal olarak yenilenen sürekli işlemlerden enerjisini alan bir kaynak anlamına gelmektedir.

“Kısa Vadeli Yeniden Satış ve Yeniden Tahsis”, belli bir kullanım süresi için tahsis edilen kapasitenin verimli bir şekilde veya hiç kullanılmaması halinde, bir Ticari İletim Hakkı (TİH) Sahibine tahsis edilen kapasitenin iptali yoluyla söz konusu kapasitenin diğer potansiyel TİH Sahibine yeniden tahsis edilmesi anlamına gelmektedir.

“Devlet Mercii”, her bir Taraf’ın ulusal, bölgesel veya yerel bir hükümet mercii, bir bakanlığı, daire veya düzenleyici, denetleyici veya yetkili makamı veya siyasi alt birim veya vasıta, kurum veya yargı organı anlamına gelmektedir.

“Devlet Kuruluşu”, (ilgili herhangi bir devlet veya alt birimin kanunları kapsamı altında tamamen organize olmuş bir şirket, kuruluş, limited şirket, ortaklık, limited ortaklık, teşebbüs, ortak girişim, bağımsız ortak girişim, dernek, vakıf veya diğer tüzel kurumlar, örgüt veya girişim dahil olmak üzere) içerisinde bir Taraf’ın doğrudan veya dolaylı olarak bir denetim kaynağı veya sahiplik çıkarı veya benzer bir ekonomik çıkarı olan veya kendisiyle ilgili olarak söz konusu Taraf’ın doğrudan veya dolaylı olarak yönetim ve politikalarını yönlendirme veya yönlendirilmesine neden olma gücüne sahip olduğu herhangi bir kuruluş anlamına gelmektedir.

“Sistem Operatörü”, Borçka-Ahıska Enterkonneksiyon Hattı da dahil olmak üzere bir İletim Sisteminin işleticisi anlamına gelmektedir.

“TEİAŞ”, Türkiye ile Gürcistan elektrik şebekelerini birbirine bağlayacak olan Borçka-Ahıska Enterkonneksiyon Hattının Türkiye Cumhuriyeti hükümlerinde bulunan kısmı da dahil olmak üzere Türkiye İletim Sistemi’nin sahibi ve sistemi kontrol eden ve Türkiye Cumhuriyeti’nin elektrik sisteminin operasyonel tevzii işlemlerini yürüten Türkiye İletim Sistemi Sistem İşleticisi ve Piyasa İşleticisi konumundaki Türkiye Elektrik İletim Şirketi anlamına gelmektedir.

“Hükümler Alanı”, herhangi bir Taraf ile ilgili olarak, söz konusu Taraf’ın uluslararası kamu hukuku uyarınca üzerinde yargı yetkisi bulunan veya egemen haklarını uyguladığı

deniz alanlarının yanı sıra söz konusu Taraf'ın kara toprağı, karasuları ve her birinin üzerindeki gökyüzü anlamına gelmektedir.

"İletim Hakları", bir Ticari İletim Hakkı Sahibinin Borçka-Ahıska Enterkonneksiyon Hattı'nın tamamı veya bir bölümü üzerinden elektrik nakli için yasal olarak yetkilendirilmesi anlamına gelmektedir.

"İletim Sistemi", tüm ilgili tesisler de dahil olmak üzere ulusal bir yüksek gerilim elektrik iletim sistemi anlamına gelmektedir.

"Nakil", herhangi bir yasal düzenleme veya yetki yoluyla elektrik iletimi anlamına gelmektedir.

"Kullanım Süresi", Borçka-Ahıska Enterkonneksiyon Hattı'nın ilgili kısmının Ticari İletim Hakkı Sahibine Tahsis Edilen Kapasitesi'nin (TEK) tahsis süresi anlamına gelmektedir.

## 2. Yorumlama

- (a) İşbu Anlaşmanın maddelere, bölümlere ve diğer kısımlara ayrılması ve başlıkların eklenmesi sadece referans gösterme kolaylığına matuf olup bu konudaki anlam ve yorumlamayı etkilemeyecektir.
- (b) Aksi belirtilmediği takdirde, belirli bir Madde veya Dibace'ye ilişkin referanslar İşbu Anlaşma'da belirtilen Madde veya Dibace'ye atıfta bulunmaktadır.
- (c) "İşbu Anlaşma", "bu konudaki", "buradaki" terimleri ve benzer ifadeler İşbu Anlaşma'ya atıfta bulunmakta olup, hiçbir özel Madde, Bölüm veya bu Anlaşmadaki bir kısım ile ilgili değildir.
- (d) Özellikle aksi belirtilmediği veya metin içeriği başka şekilde gerektirmediği takdirde, tekil ifadeler çoğul ifadeleri, çoğul ifadeler ise tekil ifadeleri de kapsayacak şekilde anlaşılacaktır.
- (e) Herhangi bir cinsiyeti kapsayan ifadeler tüm cinsiyetleri kapsayacak şekilde anlaşılacaktır.
- (f) "Çoğul olarak içermek", "tekil olarak içermek" ve "içeren" ifadelerinin ardından "sınırlı olmaksızın" ifadesi geliyor gibi düşünülecektir.
- (g) Mevcut Anlaşmalar veya belge de dahil olmak üzere bir anlaşmaya ilişkin her bir referans, şartları uyarınca üzerinde değişiklik veya ekleme yapılmış olabileceğinden,

herhangi belirli bir zamanda ilgili anlaşma veya belgeye referans olarak yorumlanacaktır.

- (h) İşbu Anlaşma kapsamında bir zaman aralığına veya zaman aralıklarına atıfta bulunulan yerlerde, söz konusu zaman aralıkları aksi belirtilmediği takdirde söz konusu zaman aralığının ilk gününün gece yarısında başlamış ve son gününün gece yarısı itibarıyla bitmiş sayılacaktır.
- (i) Taraflardan biri diğer Taraftan ne zaman bir rıza veya onay isterse, söz konusu rıza veya onay işlemi nedensiz yere bekletilmeyecek veya geciktirilmeyecektir.

## MADDE 2

### Anlaşmanın Kapsam ve Konusu

1. İşbu Anlaşma, Tarafların Borçka-Ahıska Enterkonksiyon Hattı üzerinden ticari Elektrik Alışverişi'ni kolaylaştırmayı taahhüt etmek üzere temel aldıkları ve temelinde Tarafların veya belirleyecekleri Devlet Kuruluşlarının 8. Madde'de tanımlanan Enterkonksiyon İşletme Anlaşması'nı ve Borçka-Ahıska Enterkonksiyon Hattı'nın verimli ve karşılıklı olarak fayda sağlayacak şekilde işletilmesi için gerekli olabilecek Elektrik Enterkonksiyon Anlaşmalarını müzakere edecekleri ilkeleri ortaya koymaktadır.
2. Söz konusu ilkeler, Taraflardan her birinin imza koyduğu uluslararası ticaret ve yatırım anlaşmalarında öngörüldüğü şekilde uluslararası olarak kabul edilmiş kuralların kullanımını içermektedir.
3. İşbu Anlaşma, Tarafların;
  - a. Türkiye Cumhuriyeti ve Gürcistan arasındaki Elektrik Ticareti şartlarının teşvik edilmesinde piyasanın ve elektrik iletim altyapısının geliştirilmesini birlikte kolaylaştırma ve
  - b. Türkiye Cumhuriyeti ve Gürcistan arasındaki elektrik iletim tesislerinin geliştirilmesine yönelik mevcut planların gerçekleştirilmesine ilişkin çabalarını koordine etmeniyetlerini yansıtmaktadır.

### **MADDE 3**

#### **Amaçlar**

İşbu Anlaşmanın amaçları aşağıdaki gibidir:

- (a) Gürcistan ve Türkiye Cumhuriyeti'ndeki alıcı ve satıcılar arasında Elektrik Ticaretinin rekabetçi bir piyasa çerçevesinde başarılı bir şekilde gerçekleştirilmesini sağlayarak Taraflar arasındaki sosyal, ekonomik ve teknik işbirliğini arttırmak ve güçlendirmek;
- (b) Borçka-Ahıska Enterkonneksiyon hattı üzerinden elektrik ithalat ve ihracatına yönelik enterkonneksiyon tesislerinin işletimini yönetmek için gerekli olan anlaşma ve süreleri belirlemek.

### **MADDE 4**

#### **Anlaşmanın İç Kanunlar ile İlişkisi**

Taraflardan her biri aşağıdakileri:

- (a) İşbu Anlaşma'nın kendi yetkileri dahilinde yürütülmesini;
- (b) İşbu Anlaşmanın şart ve koşulları ile herhangi bir iç Kanun ya da Yönetmelik şart ve koşulları arasında çelişki ortaya çıkması durumunda, işbu Anlaşma hükümlerinin geçerli olacağını;

teyit ve garanti eder.

### **MADDE 5**

#### **Anlaşmanın Uygulanması ve Gözetilmesi**

1. Her bir Taraf, işbu Anlaşma altındaki yükümlülüklerinin her birini yerine getirme ve uygulamayı ve iki ülke arasındaki Elektrik Ticareti için elverişli koşulların sağlanmasında işbirliği yapmayı taahhüt eder. Taraflar, işbu Anlaşmanın ve Elektrik Enterkonneksiyon Anlaşmasının, işbu Anlaşma çerçevesinde, Türkiye Cumhuriyeti'nde ve Gürcistan'da gerekli işlevleri yerine getirmeye ayrı ayrı yetkilendirilmiş veya lisanslanmış her bir kuruluş için (Devlet Kuruluşu dahil) bağlayıcılığını temin etme konusunda anlaşmaya varmışlardır.
2. Taraflar, herhangi bir Devlet Mercii veya Devlet Kuruluşu tarafından çıkarılan Kanunlar ve Yönetmeliklerin Borçka-Ahıska Enterkonneksiyon Hattının ilgili teknik özellikleri

uyarınca tam anlamıyla kullanılmasına olanak tanınmasını sağlamada ellerinden gelen çabayı göstermeyi taahhüt ederler.

3. Her bir Taraf, Borçka-Ahıska Enterkonneksiyon Hattının işletilmesine, iki ülke arasındaki Elektrik Ticaretine ve sınır-ötesi elektrik nakline, bu tür işlemlerin arz güvenliği ve güvenilirliğinin olumsuz yönde etkilenmesi veya kamu sağlığı ve güvenliğine, mülkiyet veya çevreye makul olmayan bir tehlike veya risk oluşturması halleri hariç, müdahale etmemeyi taahhüt ederler.
4. Taraflar Borçka-Ahıska Enterkonneksiyon Hattı üzerinden yapılacak elektrik ticaretini işlemlerinin etkinliğinin azamileştirilmesi amacıyla, Borçka-Ahıska Enterkonneksiyon Hattında azami KAK seviyesini muhafaza etme konusunda anlaşmışlardır.
5. Taraflar, işbu Anlaşma çerçevesinde tanımlanan anlaşmaları ve Elektrik Ticaretine ilişkin olarak gerekli olan herhangi bir diğer anlaşmayı müzakere etmek ve bunlara katılmak amacıyla gereken sıklıkta bir araya gelmek üzere anlaşmaya varmışlardır.

#### MADDE 6

##### **Kullanıma Açık Kapasite (KAK) ve Kapasitenin Tahsisi**

1. Enterkonneksiyon hattının 2012'de işletmeye alınmasından sonra Borçka-Ahıska Enterkonneksiyon Hattı üzerinden ilk defa tahsis edilecek Kullanıma Açık Kapasite (KAK) ve Net Transfer Kapasitesi (NTK) 350 MW olacak, 2013 yılında bu kapasite 650 MW'a kadar çıkartılabilecek, daha sonra, piyasa talepleri ve sistem işletme şartlarına bağlı olarak 1000 MW'a kadar artırılabilir. İşbu kapasite aşağıdaki şekilde tahsis edilecektir:
  - (a) Her bir takvim yılının 1 Ağustos'undan geç olmamak kaydıyla, TEİAŞ ve GSE/ET, bir sonraki yıl için Borçka-Ahıska Enterkonneksiyon Hattının NTK'sını karşılıklı olarak belirleyecek ve duyuracaklardır. Borçka-Ahıska Enterkonneksiyon Hattının ilk işletim yılı olan 2012 yılı için, NTK, ilgili Sistem İşletmecisi tarafından 1 Haziran 2012 tarihinden geç olmamak üzere duyurulacaktır.
  - (b) İletim kapasitesine ilişkin tahsis ve işletme ilkelerinin yanı sıra alıcılar (ithalatçılar) ve satıcılar (ihracatçılar) ve iletim planlaması ve tedarik programı açısından ilgili teknik operatörler arasındaki ilişkiler, işbu Anlaşma ve her iki ülkenin meri mevzuatı hükümleri uyarınca Enterkonneksiyon İşletme Anlaşmasında belirlenecektir. Her halükarda, KAK'ın tahsis edileceği şirket, ihracatçı ülke tarafından belirlenecektir. İhracatçı ülkenin Sistem İşletmecisi, ilgili Kullanım Dönemi için İhracatçıların kontrat kapasitelerine ilişkin bilgiyi ve bu tür ithalat-

ihracat işlemleri ile ilgili piyasa gerekliliklerini net olarak gösteren belgeyi diğer Taraf'ın Sistem İşletmecisine sağlayacaktır.

- (c) Kullanıma Açık Kapasitenin tahsisinde, Taraflar, Yenilenebilir Enerji Kaynaklarından üretilen elektriğe öncelik verme konusunda anlaşmışlardır.
2. Taraflar, takip eden takvim yılı veya yılları için, belirlenen Kullanım Dönemi içerisinde ithalat-ihracat faaliyetlerinin gerçekleştirilmesini sağlamak amacıyla, ilgili lisans ve izinlerin verilmesi sürecinin başlatılması için gerekli tüm işlemleri yerine getirmeyi taahhüt edeceklerdir.
  3. Borçka-Ahıska Enterkonneksiyon Hattı üzerinden Ticari İletim Hakkı Sahiplerince yapılacak ihracat-ithalat faaliyetleri, Enterkonneksiyon İşletme Anlaşması şart ve hükümleri ve İşbu Anlaşma uyarınca yapılır.

#### **MADDE 7**

#### **Elektriğin Nakli**

1. Taraflar, Türkiye Cumhuriyeti ve Gürcistan'da üretilen elektriğin, TEİAŞ, GSE ve ET'nin İletim Sistemleri kullanılmak üzere, ihracat-ithalat amaçlı naklini ve sınır ötesi ticaretini kolaylaştırmayı ve bu tür sınır ötesi Elektrik Ticareti ve naklinin kesintiye uğramasının veya azaltılmasının önlenmesi ve engellenmesi için gerekebilecek veya gerekli tüm eylemleri gerçekleştirmeyi ve önlemleri almayı taahhüt eder.
2. Taraflar, Türkiye Cumhuriyeti ve Gürcistan arasında Borçka-Ahıska Enterkonneksiyon Hattı üzerinden elektrik akışının sağlanması için elektriğin iletim sistemine erişimini sağlamayı taahhüt eder.
3. Borçka-Ahıska Enterkonneksiyon Hattının Net Transfer Kapasitesi (NTK) Enterkonneksiyon İşletme Anlaşması şartları uyarınca Ticari İletim Hakkı Sahipleri tarafından kullanılacaktır.
4. Satıcılar (ihracatçılar) ve alıcılar (ithalatçılar) Net Transfer Kapasitesinin belli bir kısmını yedek tutmaya hak kazanırlar. Bu kısım ve kullanım koşulları Enterkonneksiyon İşletme Anlaşması'nda belirtilecektir.



## MADDE 8

### Enterkoneksiyon İşletme Anlaşması

1. Taraflar, hangisinin daha erken gerçekleşmesine bağlı olarak, (i) 1 Haziran 2012 tarihinden veya (ii) Ahıska-Borçka Enterkoneksiyon Hattı inşasının Gürcistan ve Türkiye Cumhuriyeti hükümlerinde tamamlandığı tarihten geç olmamak üzere, Borçka-Ahıska Enterkoneksiyon Hattı için işbu Anlaşmanın gereklerini sağlayan bir Enterkoneksiyon İşletme Anlaşmasını, Niyet Mektubunu dikkate alarak birlikte hazırlayıp imzalayacak İletim Sistemi İşletmesinden sorumlu uygun Devlet Kuruluşunu (veya lisans sahibi veya Sistem İşletmecisi) belirlemeyi taahhüt ederler.
2. Enterkoneksiyon İşletme Anlaşması, sınır ötesi elektrik alış-verişi için iletim sistemine erişim koşullarını ve Türkiye Cumhuriyeti ve Gürcistan arasında elektrik ticaretini teşvik edici etkin kısıt yönetimi mekanizmalarını günlük, haftalık ve/veya yıllık bazda belirleyecektir.
3. Taraflar, Borçka-Ahıska Enterkoneksiyon Hattı ve ilgili iletim şebekelerinin azami kapasitesinin, güvenli şebeke işletmeciliğine ilişkin emniyet standartlarına uygun bir şekilde piyasa katılımcılarının istifadesine sunulmasında anlaşmaya varmışlardır.
4. Taraflar, Yenilenebilir Enerji Kaynakları kullanılarak Yeni Üretim Tesislerinde üretilen elektriğin ithalatı ve ihracatı için Borçka-Ahıska Enterkoneksiyon Hattı kapasitesine erişimde öncelik tanımayı taahhüt eder.
5. Taraflar, her bir zaman dilimi için belirlenen son güne kadar, piyasa katılımcıları tarafından Borçka-Ahıska Enterkoneksiyon Hattı üzerinden kullanılacak kapasiteyi belirlemede tutarlı ve eşgüdümlü usulleri kullanmayı taahhüt eder. Bu maddede bahsedilen son gün, Sistem İşletmecilerinin kullanılmayan kapasiteyi bir sonraki uygun zaman diliminde yeniden tahsis edebileceği şekilde ayarlanmalıdır.
6. Taraflar, bir Ticari İletim Hakkı Sahibinin, İletim Hakkı olan miktarı kısa süreli bir Mücbir Sebep veya başka nedenden dolayı daha az kullanacağını veya hiç kullanmayacağını, yük tevziinden sorumlu tevzi merkezi veya Devlet Kuruluşuna vakitlice bildirmesi durumunda, Borçka-Ahıska Enterkoneksiyon Hattı üzerindeki kullanılmayan kapasitenin Kısa Vadeli Yeniden Satışı veya Yeniden Tahsisi konusunda tutarlı bir yaklaşım uygulayacaklarını taahhüt eder.

**MADDE 9**  
**Mücbir Sebep**

1. Herhangi bir Tarafın işbu Anlaşma kapsamındaki yükümlülüklerinden herhangi birini yerine getirememesi veya yerine getirmede gecikmesinin, işbu Anlaşma'nın 9.2. Madde'sinde tanımlanan Mücbir Sebep nedeniyle meydana gelmesi durumunda, ilgili Tarafın sorumluluğu bu tür yerine getirememe ya da gecikme süresince askıya alınacaktır.
2. Bir Taraf açısından, aşağıdaki (a), (b) ve (c) bentlerinde belirlenen türdeki belirli olay ya da nedenin ve bunların oluşumuyla ortaya çıkan ve ilgili Tarafın yükümlülüğünü yerine getirmesini engelleyen sebepler, ilgili Tarafın kontrolünün dışında olması; ve önceden tahmin edilebilen (a), (b) ve (c) bentlerinde belirlenen türdeki belirli olay ya da nedenlere ilişkin olarak ilgili Tarafın ya da ilgili Tarafın herhangi bir Devlet Mercisinin ya da Devlet Kuruluşunun ihmaliyle oluşmaması veya oluşmasına katkı sağlanmaması veya işbu Anlaşma'nın uygulanmasını ihlal etmesi kaydıyla, Mücbir Sebep her koşulda aşağıdaki durumlar ile sınırlıdır.
  - a) Doğal afetler (depremler, heyelanlar, kasırgalar, seylaplar, yangınlar, yıldırımlar, gel-git dalgaları, volkanik püskürmeler ve benzer doğa olayları ve oluşumları);
  - b) İlgili Tarafın, uluslararası hukuk ilkeleri altında başlatmadığı egemen devletler arasındaki savaşlar, terör olayları, isyan ya da başkaldırı ve;
  - c) İlgili Tarafın dışındaki devletlere karşı uygulanan uluslararası ambargolar;
3. İşbu Anlaşmadaki hiçbir hüküm, bir Mücbir Sebep halinde, bir Tarafı, makul bir şekilde hareket etmesi kaydıyla, Hükümranlık Alanı ve mülkünün egemenliği ve güvenliğinin ya da yurttaşlarının veya onların mülklerinin güvenliği ve emniyetinin korunması ve savunmasında gerekli gördüğü önlemleri almaktan alıkoymaz.
4. Şayet bir Taraf, Mücbir Sebebin sonucu olarak işbu Anlaşma'nın herhangi bir yükümlülüğünü yerine getiremeyecek olursa, bu durumu diğer Tarafa ivedilikle bildirecektir. Yapılan bildirim mutlaka:
  - a) Tarafın gerçekleştiremediği yükümlülüğü ya da yükümlülüğün bir kısmını açıkça belirtecek;
  - b) Mücbir Sebep olayını tam olarak tarif edecek;
  - c) Mücbir Sebebin devam edeceği süreye ilişkin tahmini içerecek;

d) Mücbir Sebebin ya da Mücbir Sebep sonucunun etkisinin hafifletilmesi veya çözülmesi için ilgili Tarafça alınacak önlem önerilerini açıkça belirtecektir.

Bu gibi bir bildirim müteakip ve Mücbir Sebebin devam ettiği süre boyunca, işbu Anlaşma kapsamındaki faaliyetler sonucunda tahakkuk ettirilmiş meblağın ödenmesi yükümlülüğü hariç, Mücbir Sebep nedeniyle yerine getirilemeyen herhangi bir yükümlülük askıya alınacaktır.

5. Mücbir Sebebin sonucu olarak işbu Anlaşma'nın herhangi bir yükümlülüğünü yerine getirmekten alıkonulan Taraf, Mücbir Sebebi ortadan kaldırmak ya da düzeltmek ve yükümlülüklerini tam anlamıyla tekrar yerine getirmek için, makul olabildiği ölçüde gerekli faaliyetleri yapacak ve gerekli fonları harcayacaktır.
6. Mücbir Sebebin sonucu olarak yükümlülüklerini (para ödeme yükümlülüğü hariç) yerine getiremeyen Taraf, Mücbir Sebebin ve sonuçlarının devam ettiği süre boyunca diğer Tarafın maruz kaldığı herhangi bir kaybın azaltılması için makul olarak gerekenleri yapacak ve bunlar için ilgili Devlet Mercii veya Devlet Kuruluşunu görevlendirecektir.

#### **MADDE 10** **Ortak Komite**

Taraflar, işbu Anlaşmanın yürürlüğe girmesini müteakip 60 gün içerisinde, işbu Anlaşmanın düzgün bir şekilde uygulanması konusunda işbirliği yapmak, bilgi alış-verişinde bulunmak, anlaşmazlıkları çözmek, toplantı ve istişareler yapmak ve işbu Anlaşmada tanımlanan başka rolleri dahil işbu Anlaşma uyarınca faaliyet gösterecek bir Ortak Komite oluşturacaklardır.

#### **MADDE 11** **Anlaşmazlıkların Çözümü**

1. Taraflar, işbu Anlaşmanın yorumu ve uygulanmasında meydana gelen tüm anlaşmazlıkları diplomatik yollarla çözümlenmeye gayret edeceklerdir.
2. Anlaşmazlıkların diplomatik yollarla veya Ortak Komite vasıtasıyla 90 (doksan) gün içerisinde çözümlenememesi durumunda, Taraflardan herhangi biri, diğer Tarafa yazılı bir bildirimde bulunarak, nihai ve bağlayıcı çözüm için konuyu bu amaçla oluşturulacak bir Tahkim Kuruluna götürebilir. Söz konusu Bildirim, iddianın genel durumunu ve istenen herhangi bir parasal miktarı da içeren aranan telafi veya çözümü (tespit davası dahil) içerecektir.

3. Tahkim Kurulu aşağıdaki şekilde oluşur:

- (a) Muhakemeyi başlatan Taraf, işbu Anlaşmanın 11.2. Maddesinde atıf yapılan Bildirim diğer Taraf'ca teslim alınmasını mütetaki 30 gün içerisinde Tahkim Kuruluna bir ye atar ve kendi üyesini ataması konusunda ihtilafın diğer Tarafını bilgilendirir.
- (b) 11.2. Madde'de atfedilen yazılı bildirim teslim alındığı tarihten itibaren 60 (altmış) gün içerisinde diğer Taraf, kendi üyesini atar. Söz konusu atamanın belirlenen süre içerisinde yapılmaması durumunda, muhakemeyi başlatan Taraf, 11.2. Madde'de atfedilen bildirim teslim alınması tarihinden itibaren 90 (doksan) gün içerisinde atamanın 11.3. Madde'ye göre yapılması konusunda talepte bulunur.
- (c) Her iki Taraf'ın uyruğunu veya vatandaşlığını taşımayan üçüncü ye, Taraflarca atanır. Bu ye Tahkim Kurulu'nun Başkanı olur. 11.2. Madde'de atfedilen bildirim teslim alınma tarihinden itibaren 150 (yüz elli) gün içerisinde Taraflar, nc üyenin atanması hususunda anlaşmaya varamazlar ise, bu atama, söz konusu bildirim teslim alınma tarihinden itibaren 180 (yüz seksen) gün içerisinde Taraflardan herhangi birince ibraz edilen talep zerine 11.3. Madde'ye göre yapılır.
- (d) İşbu paragraf uyarınca yapılması istenen atamalar, bu tür talebin alınmasından itibaren 30 (otuz) gün içerisinde Uluslararası Daimi Tahkim Mahkemesi Genel Sekreterince yapılır. Genel Sekreterin bu görevi yerine getirmesinden alıkonulması durumunda, bu görevi Büronun Birinci Sekreteri yerine getirir. Büro Birinci Sekreterinin de bu görevi yerine getirmede bir engelle karşılaşması durumunda, bu görevi en kıdemli Yardımcı yapar.
- (e) 11.3. Madde'nin (a) ve (d) bentlerine göre yapılan atamalar, atanacak üyelerin, özellikle işbu Anlaşma kapsamındaki konulara ilişkin nitelik ve tecrübeleri dikkate alınarak yapılır.
- (f) Aksi zerinde Taraflarca anlaşma mevcut olmadığı takdirde, Taraflarca veya Tahkim Kurulunca değiştirildiği ölçüde UNCITRAL tahkim kuralları geçerli olacaktır. Tahkim Kurulu kararları üyelerin oy çoğunluğu ile alınacaktır.
- (g) Tahkim Kurulu ihtilafları, işbu Anlaşma hükümlerine ve uygulanabilir uluslararası mevzuat ilkeleri ve kurallarına göre çözecektir.

- (h) Tahkim Kurulu kararı, Taraflar için nihai ve bağlayıcı olacaktır.
- (i) Kurul üyelerinin ücretleri dahil olmak üzere tahkimin tüm masrafları, Taraflarca eşit paylarla karşılanacaktır. Ancak, Tahkim Kurulu, kendi takdirince, masrafların daha yüksek oranının bir Taraf'ça karşılanmasına dair karar alabilir.
- (j) Taraflarca aksi üzerinde anlaşmaya varılmadığı sürece, mahkeme Lahey'de toplanacak ve Daimi Tahkim Mahkemesinin bina ve tesislerinden yararlanacaktır.
- (k) Kararın bir kopyası, genel erişimin sağlanması amacıyla, Sekreteryaya gönderilecektir.

## **MADDE 12**

### **Değişiklikler**

1. İşbu Anlaşmada, Tarafların karşılıklı yazılı mutabakatı ile diplomatik yollarla her zaman değişiklik yapılabilir. Yapılan değişiklikler, işbu Anlaşmanın 14. Maddesinde tanımlanan hukuki prosedür uyarınca yürürlüğe girer. Taraflar, herhangi bir değişikliğin yürürlüğe girmesinin, bu tür değişikliklerin yapılması üzerinde varılan anlaşmayı kayıt altına alan belgenin Taraflarca yürürlüğe konulmasını takip eden üç aydan daha fazla gecikmeyeceğini taahhüt ederler.
2. Taraflar, Sistem İşletmecilerinin veya TEİAŞ, GSE veya ET dahil olmak üzere Tarafların Sistem İşletmecilerinin ticari unvanının değişmesinin, yeniden örgütlenmesinin (birleşme, ayrılma veya dönüşüm yoluyla) veya herhangi bir şekilde hukuki formu veya statüsünün değişiminin, işbu Anlaşma kapsamını sınırlandırmayacağını ve yukarıda bahsi geçen Sistem İşletmecilerine verilen görevlerin, sorumlulukların ve yükümlülüklerin herhangi bir değişiklik olmaksızın ve tam olarak bunların yerine geçen yasal mirasçıları tarafından yerine getirileceği konusunda anlaşmaya varmışlardır. Gereklilik olması halinde, bu tür değişiklikler hakkında Taraflar birbirlerini diplomatik yollarla bilgilendireceklerdir.

## **MADDE 13**

### **Anlaşmanın Süresi ve Sona Ermesi**

İşbu Anlaşma, 10 (on) yıllık bir süre boyunca yürürlükte kalacak ve sona erme tarihinden 6 (altı) ay önce, Taraflardan herhangi birinin, Anlaşmayı feshetme niyetini

yazılı olarak diplomatik yollarla, diğer Taraf'a bildirmemesi halinde, takip eden 10 (on) yıllık süreler boyunca kendiliğinden yenilenecektir.

**MADDE 14**  
**Anlaşmanın Yürürlüğe Girmesi**

1. İşbu Anlaşma, Tarafların Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için gerekli olan kendi iç yasal prosedürlerinin tamamlandığına dair diplomatik yollardan birbirlerine gönderecekleri son yazılı bildirim alındığı tarihte yürürlüğe girecektir.
2. Taraflar, işbu Anlaşma'nın onayına ilişkin gelişmelerden düzenli olarak karşılıklı bilgilendirme hususunda mutabakata varmışlardır.

**MADDE 15**  
**Son Hükümler**

İşbu Anlaşma, bu belgenin içerdiği hususlar üzerinde Tarafların mutabakatının nihai beyanı olarak kabul edilmiştir. İşbu Anlaşmanın hükümlerine ilişkin daha önce yapılmış yazılı ve sözlü açıklamalar, uzlaşmalar, teklifler ve diğer her türlü bildirimler yürürlükten kaldırılmıştır.

İşbu Anlaşma, yukarıdaki hususlar muvacehesinde, murahhas temsilciler tarafından imzalanmıştır.

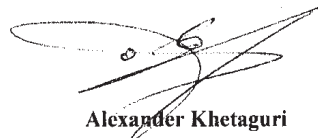
İşbu Anlaşma, 20 Ocak 2012 tarihinde, Tiflis'te hepsi aynı derecede geçerli olmak üzere ikişer orijinal nüsha halinde Türkçe, Gürcüce ve İngilizce olarak tanzim edilmiştir. Metin yorumu ile ilgili herhangi bir uyuşmazlık halinde İngilizce metin geçerli olacaktır.

**Türkiye Cumhuriyeti adına**



**Taner Yıldız**  
**Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı**

**Gürcistan adına**



**Alexander Khetaguri**  
**Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı**

